

JAKINTZAGAIA: Digitalizazioa

- [KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK](#)
- [DESKRIPTORE OPERATIBOAK \(FUNTSEZKO KONPETENTZIAK\)](#)
- [OINARRIZKO JAKINTZAK](#)

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO IRIZPIDEAK	LOTURA FUNTSEZKO KONPETENTZIEKIN (Deskriptore operatiboak)
1. Hardware eta Software. (Azalpena)	1.1. Gailuak konektatzea eta sare lokalak kudeatzen ditut. 1.2. Sistema eragileak instalatu, mantendu eta konfiguratzeko ditut. 1.3. Problema tekniko sinpleak ebazten ditut.	STEM1, STEM2, KD4, KD5, KPSII1, KPSII5, EK3.
2. Pentsamendu konputazionala (Programazioa).	2.1. Problema informatikoetarako algoritmo eta fluxu-diagramak diseinatzen ditut. 2.2. Problema bat zati sinpleagoetan deskonposatzen ditut. 2.3. Aplikazio sinpleak programatzen ditut.	KE2, STEM1, STEM3, KD2, KD3, KD4, KD5, EK3.
3. Ikasteko ingurune pertsonala konfiguratu (PLE). Eduki	3.1. Ikasteko ingurune pertsonala (PLE) konfiguratzeko ditut. 3.2. Informazioa era egokian bilatu eta hautatzen ditut.	STEM1, KD1, KD2, KD3,

[KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK](#) | [FUNTSEZKO KONPETENTZIAK](#) | [OINARRIZ](#)

[KO JAKINTZAK](#) | [KONP. ESPEZIFIKOEN AZALPENAK](#)

Digitalak sortu (Azalpena)	3.3. Eduki digitalak bakarka edo taldean sortzen ditut tresnarik egokienak hautatuz. 3.4. Espazio birtualean informazio eta datuak jarrera egokiaz partekatu eta argitaratzen ditut.	KPSII1, KPSII4, KPSII5, EK3.
4. Segurtasuna eta pribatutasuna. (Azalpena)	4.1. Datu pertsonalak eta interneten sortutako aztarna digitala babesten ditut, pribatutasun-baldintzak konfiguratuz. 4.2. Pasahitzak, sistema eragileak eta antibirusak konfiguratu eta eguneratzen dakit. 4.3. Sareko mehatxuak identifikatzen ditut eta haien aurrean konponbiderik onena aukeratzen dut. 4.4. Teknologia digitalek ingurumenean duten inpaktua identifikatzen eta txikiagotzen ohiturak hartzen ditut.	HKK3, STEM5, KD1, KD4, KPSII2, KPSII5, HK2, HK3.
5. Herritartasun digital kritikoa eta aktiboa. (Azalpena)	5.1. Erabilera-lizentziak eta egile eskubideak errespetatzen ditut.. 5.2. Emakumeak teknologia digitalan egindako ekarpenak baloratzen ditut eta hainbat kolektibo jasaten hari duten eten digitala ezagutzen dut. 5.3. Baliabide digitalak erabiliz jasotzen diren mezuak kritikoki aztertzen ditut.	STEM5, KD3, KD4, KPSII1, HK1, HK2, HK3, HK4, EK1, KAKK1.
6. Ideia, proposamen edo soluzio digitalak komunikatzea eta hedatzea.	6.1. Proposamen edo konponbide teknikoak eraginkortasunez aurkeztu eta zabaltzen ditut.	HKK1, STEM4, KD3, KPSII3,

(Azalpena)		KAKK1. KAKK3.
7. Trebetasun pertsonalak eta sozialak garatzea. (Azalpena)	7.1. Nire emozioak identifikatzen eta kudeatzen ditut. 7.2. Pertseberantzia eta motibazio positiboa agertzen ditut, kritika arrazoitua onartuz. 7.3. Talde lanean lagundu, harremanak eraiki eta modu eraginkorrean komunikatzen naiz. 7.4. Talde lanean parte hartzen dut nire rolak eta egin beharrekoak betez, besteak errespetatuz.	KE3, STEM3, STEM5, KPSII1, KPSII3, KPSII4, HK2, HK3, HK3, HK4, EK2.

DESKRIPTORE OPERATIBOAK (FUNTSEZKO KONPETENTZIAK)

(HKK) HIZKUNTZA-KOMUNIKAZIORAKO KONPETENTZIA

HKK1: Euskaraz eta gaztelaniaz ahoz, idatziz eta era multimodalean edo siglez bidez hitz egiten du, koherentziaz, zuzentasunez eta gizarte testuinguruekiko egokitasunez, eta elkarrekintza komunikatiboetan parte hartzen du, lankidetzan eta errespetuz, informazioa trukatzeko eta ezagutza sortzeko, bai eta lotura pertsonalak eraikitzeko ere.

HKK2: Pertsona-, gizarte-, hezkuntza- eta lanbide arloetako ahozko, idatzizko eta multimodalezko edo zeinuzko testuak euskaraz zein gaztelaniaz, ulertzen, interpretatzen eta baloratzen ditu jarrera kritikoz, hainbat testuingurutan modu aktiboan eta informatuan parte hartzeko eta

(KE) KONPETENTZIA ELEANIZTUNA

KE1: Hizkuntza bat edo gehiago modu eraginkorrean erabiltzen ditu, familiako hizkuntzaz edo hizkuntzez gain, bere komunikazio-premiei behar bezala eta egoki erantzuteko, bai bere garapen eta interesei dagokienez, bai eremu pertsonaleko, sozialeko, hezkuntzako eta profesionaleko egoera eta testuinguruei dagokienez

KE2: Bere esperientzietatik abiatuta, bere ikaskuntza-prozesuei buruz hausnartzen du, eta beste hizkuntza eta ikasgai batzuetan eskuratutako ezagutzak eta komunikazioa transferitzeko estrategiak erabiltzen ditu, eta konfiantzazko jarrera erakusten du komunikatzeko gaitasuna hobetzeko ikasteko duen konpetentzian.

[KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK](#) | [FUNTSEZKO KONPETENTZIAK](#) | [OINARRIZ](#)

[KO JAKINTZAK](#) | [KONP. ESPEZIFIKOEN AZALPENA](#)

ezagutza eraikitzeke.

HKK3: Hainbat iturritatik datorren informazioa, euskaraz eta gaztelaniaz, gero eta modu autonomoagoan aurkitu, hautatu eta kontrastatzen du, haren fidagarritasuna eta egokitasuna ebaluatuz, irakurketa-helburuen arabera, eta manipulatzeko eta desinformatzeko arriskuak saihestuz; informazioa integratu eta ezagutza bihurtzen du, komunikatzeko, ikuspegi sortzaile, kritiko eta pertsonala hartuz, jabetza intelektuala errespetatzearekin batera.

HKK4: Autonomiaz irakurtzen ditu bere adinerako egokiak diren hainbat lan euskaraz eta gaztelaniaz, bere gustu eta interesetara hobekien egokitzen direnak hautatuz; ondare literarioa esperientzia indibidual eta kolektiboaren bide pribilegiatutzat hartzen du; eta bere esperientzia biografikoa eta ezagutza literario eta kulturalak mugiarazten ditu, obren interpretazioa eraikitzeke eta partekatzeko eta gero eta konplexuagoak diren asmo literarioko testuak sortzeko.

HKK5: Bere komunikazio-praktikak elkarbizitza demokratikoaren, gatazkak elkarrizketaren bidez konpontzearen eta pertsona guztien eskubide-berdintasunaren zerbitzura jartzen ditu, hizkuntzaren erabilera diskriminatzaileak baztertuz, bai eta hizkuntzaren bidezko boteregehiegikeriak ere, hizkuntzaren erabilera eraginkorra eta etikoa ere bultzatzeko eta euskararen ohiko erabilerarekiko jarrera asertiboa izateko.

KE3: Ikastetxearen eta ingurunearen hizkuntza aniztasuna onartzen du, aniztasun horrekiko errespetuzko eta enpatiazko jarrera erakusten du, eta hizkuntzak komunikabide eraginkortzat, kultura ondareztat eta gizarte-kohesioa sustatzeko tresnatzat hartzen ditu.

(STEM) MATEMATIKARAKO KONPETENTZIA eta ZIENTZIA, TEKNOLOGIA ETA INGENIERITZARAKO KONPETENTZIA

(KD) KONPETENTZIA DIGITALA

KD1: Interneten bilaketa aurreratuak egiten ditu (bilaketa-terminoen,

STEM1: Arrazoiaketa matematikoaren berezko metodo inductibo, deductibo eta logiko batzuk erabiltzen ditu, baita metodo zientifikoaren arrazoiaketa hipotetiko-deductiboa ere egoera ezagunetan, eta problemak ebazteko hainbat estrategia hautatu eta erabiltzen ditu, jarraitutako soluzioak eta prozesua kritikoki aztertuz eta prozedura birformulatuz, beharrezkoa izanez gero.

STEM2: Pentsamendu zientifikoa erabiltzen du bere inguruan gertatzen diren sistema natural eta materialei buruzko prozesu eta gertaera batzuk ulertzeko eta azaltzeko, ezagutza konfiantza bereganatuz garapenaren motor gisa, galderak planteatuz, eta hipotesiak egiaztatuz esperimentazioaren eta ikerketaren bidez, tresna eta tresna egokiak erabiliz, zehaztasunaren eta egiazkotasunaren garrantzia balioetsiz, eta eredu zientifikoarekiko ondorio esanguratsu eta koherenteren bat lortuz, zientziaren irismenari eta mugei buruzko jarrera kritikoa erakutsiz.

STEM3: Proiektuak planteatzen eta garatzen ditu, eta, horretarako, hainbat prototipo edo eredu diseinatu, fabrikatu eta ebaluatzen ditu, premia edo arazo bati modu sortzailean eta kooperatiboan irtenbidea emango dioten produktuak sortzeko eta/edo erabiltzeko, talde osoaren parte-hartzea saiatuz, sor daitezkeen gatazkak modu baketsuan konponduz, ziurgabetasunaren aurrean egokituz eta iraunkortasunaren garrantzia baloratuz.

STEM4: Prozesu, arrazoiaketa, erakustaldi, metodo eta emaitza zientifiko, matematiko eta teknologikoen elementu garrantzitsuenak argi eta zehatz interpretatzen eta transmititzen ditu, hainbat formatutan (grafikoak, taulak,

formatuaren, gaurkotasunaren eta lizentziaren arabera), baliozkotasun-, kalitate-, gaurkotasun- eta fidagarritasun-irizpideak kontuan hartuta, informazioa modu kritikoa hautatu eta ulertzen du, modu esanguratsuan konbinatuz, eta modu ordenatuan artxibatuz, berreskuratu eta erreferentzia egiteko, jabetza intelektuala errespetatuz.

KD2: Etengabeko ikaskuntzako bere ingurune pertsonal digitala kudeatzen eta erabiltzen du jatorrizko ezagutza eta eduki digitalak hainbat formatutan ekoizteko eta gordetzeko, atazaren edo beharren arabera dagozkion tresna digitalak erabilia, bai dauden edukiak berrerabilia, bai sortutako edukiei lizentziei buruzko ezagutza aplikatuta.

KD3: Sare sozialen edo lineako komunitateen gisako tresnen eta/edo plataformen bidez parte hartzen, laguntzen eta elkarreragiten du, komunikatzeko, lankidetzan lan egiteko eta edukiak, datuak eta informazioa partekatze; horretarako, bere helburura ondoen egokitzen dena aukeratzen du, bere ekintzak, presentzia eta ikusgarritasuna modu arduratsuan kudeatzen ditu sarean, eta herritartasun digital aktibo, zibiko eta gogoetatsua gauzatzen du.

KD4: Gailu digitalak babesten ditu, segurtasun estrategiak eguneratzen ditu, haien pribatutasuna eta besteena ulertzen eta babesten ditu oro har, eta oinarritzko ezagutza du haien datuak biltzeko eta erabiltzeko moduari buruz, badaki bere burua eta beste batzuk ziberjazarpenetik babesten, eta ulertzen ditu teknologien erabilerari lotutako osasun-arriskuak (ergonomia, adikzioak), eta ulertzen du teknologiak ingurumen jasangarritasunean duen eragin positiboa eta negatiboa.

diagramak, formulak, eskemak, sinboloak...) eta kultura digitala modu kritikoan aprobetxatzen du, hizkuntza matematiko-formala barne, etika eta erantzukizunez, ezagutza berriak partekatze eta eraikitze.

STEM5: Osasun fisikoa eta mentala eta ingurumena babesteko zientifikoki oinarritutako ekintzei ekiten die, eta etika- eta segurtasun printzipioak aplikatzen ditu ingurune hurbila modu jasangarrian eraldatzeko proiektuak egitean, haren eragin globala baloratuz eta kontsumo arduratsua praktikatzuz.

STEM6: Modu kritikoan justifikatzen du ikerketa zientifikoaren beharra eta horren aplikazioak eta aurrerapen zientifiko-teknologikoak gizartearen ongizatean, hainbat egoera problematikoren aurrean erabaki arrazoituak hartzeko gizarte modernoaren garapenean izan duten zeregina ezagututa.

KD5: Ea identifikatzen dituen arazo teknikoak eta gabeziak baliabideen erabilerari, tresnei eta bere konpetentzia digitalaren garapenari dagokienez, eta soluzioak ematen dizkien; ea garatzen dituen informatika-aplikazio errazak eta arazo zehatzak konpontzeko edo proposatutako erronkei erantzuteko irtenbide teknologiko sortzaile eta iraunkorrak; ea interesik agertzen duen eta ulertzen dituen teknologia digitalen bilakaeraren, haien garapen sozial iraunkorraren eta erabilera etikoaren azpiko printzipio orokorrak eta logika.

(KPSII) KONPETENTZIA PERTSONALA, SOZIALA ETA IKASTEN IKASTEKO

KPSII1: Bere emozioak erregulatzen eta adierazten ditu, eta, horretarako, baikortasuna, erresilientzia, autoeraginkortasuna eta ikasteko asmoa eta motibazioa bilatzen ditu, edozein testuingurutan sortzen diren erronkak eta aldaketak modu konstruktiboan kudeatuz eta bere helburuekin harmonizatuz.

KPSII2: Faktore sozialekin lotutako osasunerako arriskuak ezagutzen ditu, maila fisikoan eta mentalean bizi-ohitura osasungarriak finkatzeko, eta ikaskuntza sustatzen eta oztopatzen duten baldintza pertsonalak eta inguruneak identifikatzen ditu.

(HK) HERRITARTASUNERAKO KONPETENTZIA

HK1: Bere nortasunaren dimentsio sozialari eta herritarrari buruzko ideiak aztertzen eta ulertzen ditu, bai eta identitatea zehazten duten gertaera sozial, historiko eta arauemaileei buruzkoak ere, eta arauak, enpatia, ekitatea eta espiritu konstruktiboa errespetatzen ditu besteeiko elkarreraginean, hainbat testuinguru sozioinstituzionaletan.

HK2: Europako integrazio-prozesutik, Euskadiko Autonomia Estatututik eta giza eta haurren eskubideetatik datozen printzipioak eta balioak aztertzen eta onartzen ditu, eta, horretarako, Erkidegoko jardueretan parte hartzen du, hala nola erabakiak hartzean edo gatazkak konpontzean, jarrera demokratikoarekin, aniztasunarekiko errespetuarekin eta

KPSII3: Besteen ikuspegiak eta esperientziak modu proaktiboan ulertzen ditu, eta ikaskuntzan txertatzen ditu, talde-lanean parte hartzeko, zereginak eta erantzukizunak modu ekitatiboan banatuz eta onartuz eta estrategia kooperatiboak erabiliz.

KPSII4: Bere ikaskuntza-prozesuari buruzko autoebaluazioak egiten ditu, informazioa baliozkotzeko, sostengatzeko eta kontrastatzeko eta ondorio garrantzitsuak ateratzeko iturri fidagarriak bilatuz.

KPSII5: Epe ertainerako helburuak planifikatzen ditu eta atzeraelikadurako prozesu metakognitiboak garatzen ditu, ezagutza eraikitze prozesuan dituen akatsetatik ikasteko.

genero-berdintasunarekiko, gizarte-kohesioarekiko, garapen iraunkorrarekiko eta munduko herritartasuna lortzearekiko konpromisoarekin.

HK3: Funtsezko eta gaurkotasuneko arazo etikoak ulertzen eta aztertzen ditu, norberaren eta besteen balioak kritikoki kontuan hartuz, eta bere iritziak garatuz, eztabaida moralari aurre egiteko elkarriketarako, argudiatzeko, errespetuzko eta edozein diskriminazio edo indarkeriaren aurkako jarreraz.

HK4 :Jarduera lokal eta globalen arteko interdependentzia, ekodependentzia eta interkonexioko harreman sistemikoak barne hartzen ditu, eta modu kontzientean eta motibatuan hartzen du bizimodu iraunkorra eta ekosozialki arduratsua.

(EK) EKINTZAILETZA- KONPETENTZIA

EK1: Beharrak eta aukerak aztertzen ditu, eta erronkei zentzu kritikoarekin aurre egiten die, iraunkortasunaren balantzea eginez, ingurunean izan dezaketen eragina baloratuz, ideia eta irtenbide berritzaileak, etikoak eta iraunkorrak aurkezteko, eremu pertsonalean, sozialean, kulturean eta ekonomikoan balioa sortzera bideratuta.

EK2: Norberaren indarguneak eta ahuleziak ebaluatzen ditu, autoezagutzako eta autoeraginkortasuneko estrategiak erabiliz, eta ekonomiaren eta finantzen funtsezko elementuak ulertzen ditu, ekonomia- eta finantza-ezagutzak aplikatzen dizkie jarduera eta egoera zehatzei, eta lankidetzak- eta talde-lana erraztuko duten trebetasunak erabiltzen ditu,

(KAKK) KONTZIENTZIA ETA ADIERAZPIDE KULTURALERAKO KONPETENTZIA

KAKK1: Edozein garaitako ondare kultural eta artistikoaren funtsezko alderdiak ezagutu, kritikoki estimatu, errespetatu eta sustatzen ditu, eta bere nortasuna eraikitze kultura- eta arteaniztasunari datzekion adierazpen-askatasuna eta aberastea baloratzen ditu.

KAKK2: Gozatu, ezagutu eta aztertu autonomiaz ondareko adierazpen artistiko eta kultural nabarmenenen berezitasunak eta intentzionalitateak, haien hizkuntza eta elementu tekniko bidez, edozein bitarteko edo euskarritan.

ekintzara esperientzia ekintzaile baliotsua eramango duten beharrezko baliabideak biltzeko eta optimizatzeko.

EK3: Ideia eta konponbide baliotsuak sortzeko prozesua garatzen du, eta erabakiak hartzen ditu, modu arrazoituan, planifikatzeko eta kudeatzeko estrategia arinak erabiliz. Egindako prozesuari eta lortutako emaitzari buruzko gogoeta egiten du, prototipo berritzaileak eta baliozkoak sortzeko prozesua burutzeko, esperientzia ikasteko aukeratzat hartuta.

KAKK3: Ideiak, iritziak, sentimenduak eta emozioak sormenez eta modu irekian adierazten ditu. Autoestimua, sormena eta pertenezia-sena garatzen ditu, adierazpen kultural eta artistikoaren bidez, enpatiaz eta lankidetzazko jarreraz.

KAKK4: Interpretazioaren, exekuzioaren, inprobisazioaren eta konposizio musikalaren bidez produktu artistikoak eta kulturalak sortzeko oinarritzko baliabide/euskarri plastikoak, ikusentzunezkoak, soinuak eta gorputzezkoak ezagutzen, hautatzen eta sormenez erabiltzen ditu. Eskaintzen dizkieten garapen pertsonal, sozial eta ekonomikorako aukerak identifikatzen ditu.

GINARRIZKO JAKINTZAK

A. Gailu digitalak, sistema eragileak, komunikazio-sistemak eta pentsamendu konputazionala

Ordenagailuen arkitektura: elementuak, muntaia, konfigurazioa eta problemen ebazpena. *

Sistema eragileak: instalazioa eta erabiltzaile-konfigurazioa. *

Algoritmoak eta fluxu-diagramak. *

Algoritmoak interpretatu eta aldatzeko estrategien identifikazioa. *

Gailu mugikorretarako eta webgunerako aplikazio sinpleak, errealitate birtuala, areagotua eta mistoa.

Komunikazio-sistemak eta internet.

Sareko gailuak eta funtzionamendua. Etxeko sare bat konfiguratzeko eta gailuak konektatzeko prozedura. *

Konektatutako gailuak (IoT+Wearableak).

Gailuen konfigurazioa eta konexioa.

Materialen berrerabilera eta energia aurrezteko ohituren sustapena. *

B. Ikasteko ingurune pertsonalaren (PLE) digitalizazioa

Ikasteko ingurune pertsonaren kudeaketa eta konfigurazio autonomoa. *

Informazioaren bilaketa eta hautaketa.*

Eduki digitalen edizioa eta sorkuntza, bakarka eta taldean, tresnarik egokienak erabiliz. *

Sareko komunikazioa eta kolaborazioa. *

Argitalpen eta hedapen arduratsua sareetan.

C. Segurtasun eta ongizate digitala

Gailuen segurtasuna.

Gailuen aurkako arrisku, mehatxu eta erasoei aurre egiteko prebentzio- eta zuzenketa-neurriak.

Datuen segurtasuna eta babesa.

Identitatea, ospea, pribatutasuna eta aztarna digitala. Prebentzio-neurriak. Konfigurazioa sare sozialetan. Identitate birtualen kudeaketa. *

Segurtasuna osasun fisiko eta mentalean.

Ongizate pertsonalaren aurkako mehatxuak eta arriskuak. Erantzuteko aukerak. Sareko indarkeria- eta arrisku-egoerak. *

Ingurumenaren segurtasuna: teknologia digitalen erabilera iraunkorra.

D. Herritartasun digital kritikoa

Sareko elkarreragitea: adierazpen-askatasuna, etiketa digitala, jabetza intelektuala eta erabilera-lizentziak. *

Hezkuntza mediatikoa: kazetaritza digitala, blogosfera, komunikazio-estrategiak eta sarearen erabilera kritikoa, albiste faltsuak eta iruzurrak detektatzeko tresnak. *

Administrazio-kudeaketak: online zerbitzu publikoak, erregistro digitalak eta ziurtagiri ofizialak. *

Merkataritza elektronikoa: faktura digitalak, ordaintzeko moduak eta kriptodirua.

Etika datu eta tresna digitalak erabiltzean: adimen artifiziala, alborapen algoritmikoak eta ideologikoak, zaharkitze programatua eta burujabetza teknologikoa.

Online aktibismoa: herritarren ekimeneko eta ziberboluntariotzako plataformak eta hardware- eta software-komunitate libreak.

Emakumeek konpetentzia digitalen garapenari egindako ekarpena.

Kultura-aniztasunaren balorazioa.

E- Komunikazioa eta hedapena

Ideien, kontzeptuen edo emaitzen aurkezpena eta hedapena, komunikazio eraginkorra eta hizkuntza teknikoa erabiliz eta ahozko adierazpena, intonazioa, gorputz-hizkuntza eta aurkezpen-denbora kontuan hartuta, eta hainbat forotarako egokitzapena, hizkuntza inklusiboa eta estereotipo

sexistarik gabea erabiliz eta kultura-aniztasuna eta hura adierazteko moduak errespetatuz. *

F. Zentzu sozioemotionala

1. Sinesmenak, jarrerak eta emozioak.

Problema teknologikoak eta digitalak ebazteko sormena, ekimena, pertseberantzia eta erresilientzia. *

Ikaskuntzan esku hartzen duten emozioen (hala nola autokontzientziaren, autoerregulazioaren eta pertseberantziaren) kudeaketa estereotipatu gabea eta egokia.

Malgutasun kognitiboaren garapen egokia, beharrezkoa denean estrategia-aldaketa bat bilatuz eta hutsegitea ikasteko aukera bihurtuz. *

2. Talde-lana eta erabakiak hartzeko jarraibideak.

Erantzukizunak bere gain hartzeko jarraibideak eta parte-hartze aktiboa eta bidezkoa, talde-lana optimizatzeko. *

Gatazkak konpontzeko laguntza eskatu, eman eta kudeatzeko prestasuna.

Erantzukizunak genero-alborapenik gabe hartzeko jarraibideak, taldearen helburuak lortzeko.

Emakumeen ahalduntzea eta agerikotasuna erantzukizun- eta lidergo-roletan. *

3. Inklusioa, errespetua eta aniztasuna.

Jarrera inklusiboen aplikazioa eta ikasgelan eta gizartean dagoen aniztasunaren onarpena. *

Jokabide enpatiko eta asertiboen eta gatazkak konpontzeko estrategien erabilera ingurune analogiko eta digitaletan.

** Legearen arabera, asteriskodunak ezinbestekoak dira.*

Jakintza guztiak oinarritzkoak dira, baina asteriskodunak, ezinbestekoak.

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOEN AZALPENA

1. Problema tekniko sinpleak identifikatu eta ebaztea eta gailuak etxeko sareetan konektatu eta konfiguratzeko, hardware-ezagutzak eta sistema eragileak aplikatuz, eguneroko erabilerako tresna eta instalazio informatikoak eta komunikaziokoak kudeatzeko.

Teknologia digitalen erabilera zabala dela eta, ikasleek eguneroko erabilerako gailuak mantendu eta konfiguratzeko, eta ohiko arazo teknikoak identifikatu eta konpontzeko trebetasunak eskuratu beharko dituzte. Kontuan hartu behar dira gailuen berrerabilera eta energia aurrezteko ohituren garapena.

Konpetentziak ekipamenduen funtzionamenduari eta haiek erabiltzeko beharrezkoak diren aplikazio eta programei lotutako alderdi teknikoak biltzen ditu. Halaber, kontuan hartu behar da komunikazioaren teknologiek gaur egun betetzen duten zeregina eta gizartean duten inplikazioa. Hori dela eta, funtsezkoa da interneten funtzionalitateak, hainbat komunikazio-sistemaren elementuak eta objektuen konexioari eta digitalizazioari lotutako teknologia berriak txertatzeko aukera lantzea.

2. Pentsamendu konputazionalaren printzipioak erabiltzea egoera eta arazo zehatzak modu eraginkor, sortzaile eta berritzaile batean konponduko dituzten algoritmoak eta aplikazio informatikoak diseinatu eta garatzeko, programazio-hizkuntza sinple bat erabiliz.

Pentsamendu konputazionala zuzenean lotuta dago problemaren ebazpen sortzaile eta berritzailearekin eta prozeduren planteamenduarekin. Abstrakzioa erabiltzen du alderdirik garrantzitsuenak identifikatzeko, eta problema zeregin sinpleagoetan deskonposatzen du, sistema informatiko batek egikartzeko moduko konponbide batera iristeko. Hau da, prozesu antolatuak abian jartzea dakar, planteatutako problemaren deskonposaketa, informazioaren egituraketa, arazoaren modelizazioa, prozesuaren sekuentziazioa eta algoritmoen diseinua (programa informatiko batean inplementatzeko) barnean hartuta. Horrela, beraz, konpetentzia helburu zehatz bat lortzeko planteatutako algoritmoak diseinatu eta sortzera bideratuta dago.

3. Ikasteko ingurune pertsonala (PLE) konfiguratzeko, elkarreraginez eta esparru digitaleko baliabideak baliatuz, etengabeko ikaskuntza

optimizatzeko eta kudeatzeko.

Testuinguru formalean, ez-formalean eta informalean etengabeko ikaskuntza bermatzeko, beharrezkoa da ikasleen prestakuntza-prozesuan baliabide digitalak txertatzea eta ikasteko ingurune pertsonala (PLE) behar bezala kudeatzea.

Konpetentziak informazioa tratatzeko estrategiei eta eduki digitalen sorkuntzari eta berrerabilerari lotutako alderdiak biltzen ditu, ikasleek bizitza pertsonalean, akademikoan eta profesionalean agertzen zaizkien erronkei aurre egiteko sormena eta berrikuntza-espiritua garatu ahal izan dezaten. Halaber, komunikaziorako eta kolaborazio-lanerako tresnak baloratzen dira, eta esperientzia, ideia eta informazio desberdinak partekatzeko eta zabaltzeko aukera ematen da.

4. Ongizate digitala sustatuko duten ohiturak hartzea, prebentzio- eta zuzenketa-neurriak aplikatuz, gailuak, datu pertsonalak, osasuna bera eta ingurumena babesteko.

Konpetentzia hau, gailuak, datu pertsonalak, osasuna eta ingurumena zaintzeko hartu beharreko segurtasun-neurriari lotuta dago. Teknologiarekiko eta gailuekiko interakzio estuak areagotu egiten ditu arriskuak, mehatxuak eta erasoak. Hori dela eta, beren ongizate eta identitate digitala babestea eta zaintzea ahalbidetuko dieten ohiturak hartu behar dituzte ikasleek. Ikasleek ager daitezkeen mehatxuek babesten, behar bezala jokatzeko eta ongizate indibiduala eta kolektiboa ebaluatzen ikasi behar dute.

Konpetentzia honek gailuen konfigurazioari lotutako alderdi teknikoak zein datu pertsonalen babesari lotutakoak biltzen ditu. Ikasleen identitate digitalaren kudeaketa eraginkorra azpimarratzen du. Kudeaketa hori presentzia zaindu batera bideratuta egongo da, proiektatzen den irudia eta sarean uzten den arrastoa kontuan hartuta. Halaber, ongizate pertsonalaren gaia lantzen da kanpoko mehatxuei dagokienez, hainbat arazoren testuingurutan (zibererasoa, mendekotasun teknologikoa edo jokoaren gehiegizko erabilera). Azkenik, garrantzitsua da teknologia digitalek ingurumenean duten inpaktua baloratzea eta teknologia horien erabilera jasangarria ustatzea.

5. Herritartasun digital kritikoa eta aktiboa agertzea, teknologia digitalek gizartearen hainbat esparrutan egindako ekarpena aitortuz, sarean egin daitezkeen ekintzak ezagutuz eta haien ondorioak identifikatuz, teknologiari erabilera aktiboa, arduratsua eta etikoa emateko.

Sareko parte-hartze proaktiboaren bidez herritartasun aktiboa agertzeko egin daitezkeen ekintzen ezagutzari lotuta dago konpetentzia hau. Herritarrek baliabide digitaletan elkarreragitea eskatzen duten zerbitzuen kopuruak gora egin izanaren ondorioz, beharrezkoa da kudeaketa horiek ezagutzea eta teknologiak zuzen erabiltzea, baita ikasleak hainbat kolektibok teknologiak eskuratu eta erabiltzeko jasaten duten eten digitalaz eta teknologien inpaktu ekosozialaz jabetzea ere. Agerian jartzen da ikasgelako edo ikasgelatik kanpoko beste pertsona batzuei komunikatzeko eta hainbat testuingurutan ikaskuntzak aplikatu eta transferitzeko beharra etengabeko ikaskuntza bultzatzeko.

Konpetentzia honetan, internautari eman beharreko tratu egokia zein beste pertsona batzuek sarean egiten dituzten ekintzekiko errespetua lantzen da, egile-eskubideak arautzen dituzten lizentziak errespetatuz. Konpetentziak, halaber, administrazio-kudeaketa telematikoak, merkataritza-ekintza elektronikoak eta online aktibismoa lantzen ditu. Eta, hori guztia, kultura desberdinek komunikatzeko eta beren ideiak adierazteko duten modua baloratuz eta errespetatuz. Halaber, agerian jarriko da emakumeek teknologia digitalen garapenari egindako ekarpenaren balioa, haien bokazio zientifikoa eta teknologikoa sustatzeko.

Konpetentziak, halaber, sortzen ari diren teknologiei eta teknologia horiek kudeatzen dituzten datuen erabilera etikoari buruzko gogoeta eginarazten die ikasleei, erabiltzaile digital aktiboak baina batez ere teknologiaren erabileran kritikoak direnak hezteko.

6. Ideia, proposamen edo soluzio digitalak hainbat forotan bakarka eta taldean adieraztea, komunikatzea eta hedatzea, hizkuntza-egitura eta terminologia tekniko egokiak eta eskuragarri dauden baliabideak erabiliz eta informazioa partekatzeko eta talde-lana sustatzeko beharrezkoak diren elementuak eta teknikak aplikatuz.

Konpetentzia honek ideiak, proposamenak eta iritziak hainbat testuinguru, baliabide eta kanaletan garbi eta arin komunikatu, adierazi eta zabaltzeko beharrezkoak diren alderdiak biltzen ditu. Hizkuntzaren erabilera egokia eta soluzio digitalak diseinatu eta sortzeko prozesuan beharrezkoa den terminologia teknikoa azpimarratzen dira. Ildo horretan, komunikazio eraginkor baterako beharrezkoak diren alderdiak (hala nola asertibitatea, azaltzeko denboraren kudeaketa egokia, espresio eta intonazio egokia, testuingururako egokitzapena eta hizkuntza inklusibo eta ez-sexistaren erabilera, betiere kultura-aniztasuna eta hura adierazteko modu desberdinak errespetatuz) eta baliabideak, dokumentuak eta informazioa hainbat formatutan zabaldu eta partekatzeko tresna digitalen erabilera sortzaileari lotutako beste alderdi batzuk lantzen dira. Beste pertsona batzuekin informazioa trukatzeko beharrak lan-taldearekiko eta kolaborazio-lanean ezarritako protokoloekiko jarrera Protokolo horiek testuinguru pertsonalean

zein sareko interakzioetan aplika daitezke, tresna digitalen, plataforma birtualen edo komunikazio-sare sozialen bidez.

7. Trebetasun pertsonalak eta sozialak garatzea, norberaren eta besteen indarrak eta ahuleziak ezagutuz eta emozioak eta esperientziak eraginkortasunez identifikatuz eta kudeatuz, ongizate pertsonala sustatzeko eta ikasleei ikaskuntza hobetzea eta zehaztutako helburuak lortzea ahalbidetuko dieten harreman osasungarriak sortzeko.

Problema teknologikoak edo erronka orokorrak konpetentzia digitalen bidez konpontzeak zeregin atsegingarria izan behar du. Teknologia digitalen ikaskuntzaren barruan, trebetasun emozionalek ikasleen ongizatea, erregulazio emozionala eta ikaskuntzarekiko interesa sustatzen dute. Konpetentzia hau garatzeko, beharrezkoa da emozioak identifikatu eta kudeatzea, estres-iturriak ezagutzea, saiaria izatea, modu kritiko eta sormenezkoan pentsatzea, erresilientzia sortzea eta erronka teknologiko berrien aurrean jarrera proaktiboa agertzea, ingurune analogikoetan zein digitaletan.

Errespetuaren, tolerantziaren, berdintasunaren edo gatazkak modu baketsuan kudeatzean balioak lantzeak, erronka teknologikoak ebatzteaz gain (komunikazio eraginkorrerako, plangintzarako, ikerketarako, motibaziorako eta konfiantzarako trebetasunak garatuz, harreman eta lan-ingurune osasungarriak sortzeko), autokonfiantza sendotzea eta berdintasunean oinarritutako bizikidetza-egoerak normalizatzea ahalbidetzen du. Konpetentzia hau garatzeko, beharrezkoa da gainerakoekiko enpatia agertzea, harreman positiboak ezarri eta haiei eustea, entzute aktiboa eta komunikazio asertiboa baliatzea, taldean lan egitea eta erabaki arduratsuak hartzea. Halaber, teknologiaren inguruan aurrez pentsatuta dauden eta alderdi indibidualei (hala nola generoari, adinari edo teknologiarako gaitasunari) lotuta dauden estereotipo eta ideien haustura sustatu behar da.

[Dokumentu ofiziala.](#) Iturria: Hezigunea

[KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK](#) | [FUNTSEZKO KONPETENTZIAK](#) | [OINARRIZ](#)

[KO JAKINTZAK](#) | [KONP. ESPEZIFIKOEN AZALPENA](#)

Sergio Tejero, Koldo Mitxelena BHIko "BeA" (Berrikuntza metodologikoaren Arduraduna)-(r)en 'KMk',
Creative Commons Aitortu-EzKomertziala-PartekatuBerdin 4.0 Nazioartekoa lizentzia baten mende dago.

Jatorrizko informazioa eta legedia, [Hezigunean](#).

[KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK](#) | [FUNTSEZKO KONPETENTZIAK](#) | [OINARRIZ](#)

[KO JAKINTZAK](#) | [KONP. ESPEZIFIKOEN AZALPENA](#)